OUTSOURCING TECHNICKEJ ŠTRUKTÚRY A SLUŽIEB ÚČTOVNÍCTVA POMOCOUPN A TERMINÁLOVÝCH SLUŽIEB

Daniela Šusteková¹

Úvod

Využívanie počítačových sietí a Internetu sa stalo neodmysliteľnou súčasťou rozvoja spoločnosti vo všetkých oblastiach. Internet ako celosvetová počítačová sieť rozšíril charakter ekonomiky ako celku. Využitie tejto siete poznačilo všetky komerčné, ale tiež nekomerčné subjekty, ktoré začali rozpoznávať nové príležitosti poskytované Internetom.

Jedna zo služieb Internetu, ktorá má v poslednej dobe neslýchaný rozvoj, je elektronický obchod. Zahŕňa veľa rôznych aktivít – od marketingových cez vystavovanie ponúk a objednávok. Výrazne vplýva na rozvoj podnikania a predstavuje aj aktivity podporujúce existenciu podniku.

Pod pojmom elektronický obchod nerozumieme len nakupovanie. Elektronický obchod má širší význam, zahŕňa veľa rôznych aktivít – od marketingových cez vystavovanie ponúk a objednávok.

Jedna z oblastí, elektronického obchodovania je **outsourcing**. Možno povedať, že outsourcing podnikových procesov sa stal hlavným nástrojom zvyšovania výkonnosti podnikania a v mnohých spoločnostiach zároveň iniciátorom strategických zmien. Spoločnosti po celom svete využívajú výhody vyplývajúce z nakupovania podporných aktivít od špecializovaných spoločností, čo im umožňuje dosahovanie dlhodobých strategických cieľov pri súčasnom posilňovaní prevádzkovej efektivity Outsourcing prináša flexibilitu potrebnú v rýchlo sa meniacom podnikateľskom prostredí, umožňuje organizácii získať potrebnú konkurenčnú výhodu a realizovať stanovené ciele.

Popis technológie outsourcing

Outsourcing v ekonómii označuje odovzdanie vnútropodnikových aktivít zvyčajne nesúvisiacich s hlavnou činnosťou podniku na externý subjekt (ako napríklad subdodávateľ). Outsourcing je špeciálna forma externého obstarávania predtým interne vykonávaných výkonov, pričom je zmluvne stanovená dĺžka a predmet výkonu, zakladá na odbere zdrojov z oblasti mimo podniku.

V oblasti informačných technológií sa využíva outsourcing technickej podpory vo forme hardvérového a softvérového vybavenia, inštalácie infraštruktúry a prevádzkovej podpory jej chodu. Outsourcing IT a Contracting sú najmodernejšie spôsoby poskytovania služieb v oblasti IT. Firma poskytujúca outsourcing preberá zodpovednosť v nasledujúcich oblastiach:

- Starostlivosť a zabezpečenie chodu IT
- Implementácia infraštruktúry IT

¹ RNDr. Daniela Šusteková, PhD. Žilinská univerzita, FPEDaS, KKMaHI, Univerzitná 1, Žilina, e-mail: sustek@fpedas.uniza.sk

- **Bezpečnosť infraštruktúry IT**
- **Správa serverov, sieťových zariadení a pracovných staníc**
- **Podpora koncových užívateľov**
- **Servisné služby (aj pozáručné)**
- **E-business, hosting**
- **Outsourcing WWW sídla organizácie**

Využitie VPN na ochranu prenášaných údajov

Vzhľadom na skutočnosť, že outsourcing je realizovaný využitím Internetu a Internet ako komunikačné médium je absolútne nedôveryhodné prostredie, je nutné toto pripojenie nejakým spôsobom zabezpečiť. Jedna z možností je využitie VPN – virtuálnych privátnych sietí.

Virtuálne privátne siete poskytujú riešenie, ako prepojiť počítače firmy na akékoľvek vzdialenosti, zabezpečiť ochranu prenášaných údajov a pritom využiť existujúce hardvérové a softvérové prostriedky Internetu. Takýmto spôsobom vznikne virtuálna sieť pre „výhradné“ použitie danej organizácie v prostredí sietí WAN. Podľa typu komunikujúcich protistrán je možné virtuálne privátne siete rozdeliť na model označovaný ako side-to-side alebo gateway-to-gateway, kedy sa jedná o prepojenie dvoch vzdialených sieťových brán. Takouto bránou je zariadenie, do ktorého z jednej strany prúdia sieťové spojenia od všetkých lokálnych počítačov ukrytých vo vnútornej sieti a z druhej strany vychádzajú chránené údaje. Brána na druhej strane VPN prevedie chránené údaje do pôvodnej podoby a pokračujú ku počítačom, ku ktorým sú adresované. Takáto modelová situácia – nazývaná tiež tunelovanie. Je veľa iných možností realizácie VPN, ale pre účely tohto článku ich nie je nutné uvádzať.

V prípade outsourcingu sa VPN s tunelovaním využíva na pripojenie LAN siete zákazníka ku spoločnosti poskytujúcej outsourcing. Zákazník sa po pripojení do Internetu pripojí k smerovaču a vytvorí VPN tunel, cez ktorý sa dostane do siete tejto spoločnosti. Náznorný príklad poskytuje popis konkrétnej realizácie, ktorá je uvedená v nasledujúcej časti článku.

Popis konkrétnej realizácie - Outsourcing technickej štruktúry a služieb účtovníctva pomocou VPN a terminálových služieb

Firma poskytujúca outsourcing, nazvaná pre zjednodušenie Konto, s.r.o., spracováva účtovníctvo podnikateľom a spoločnostiam [obr.1]. Má zámer priblížiť sa so svojou službou zákazníkovi tak, aby nepociťoval, že účtovníctvo je spracovávané externe. Má vybudovanú vlastnú počítačovú sieť s vyhradeným serverom s operačným systémom WINDOWS 2003 Server a SQL databázou. Počítačovú sieť rozšíri o ďalší server s WINDOWS 2003 Server a terminálovými službami (terminálový server) a zabezpečí pripojenie do Internetu cez rýchlu symetrickú linku. Pripojenie siete LAN do Internetu zabezpečuje router, ktorý vie vytvárať VPN tunel so vzdialeným počítačom na Internete. Zákazník má rýchly DSL prístup na Internet.

Zákazník po pripojení do Internetu sa pripojí k smerovaču a vytvorí VPN tunel. Tunel vytvára smerovač a klientsky program na počítači zákazníka. Vzdialený počítač sa tak dostane do siete LAN Konto s.r.o. V sieti môže využívať služby, ktoré mu správca siete povolil. Je to hlavne používanie programov informačného systému cez terminálové služby. Terminálový server je vo funkcii aplikačného servera. Programy, ktoré spúšťa vzdialený zákazník, sú

vykonávané na serveri a k zákazníkovi sa prenáša len obrazovka a tlač, na server sa prenášajú všetky vstupy myšou a klávesnicou. Zákazník aj externí účtovníci pracujú nad jednou databázou.

Obr. 1. Outsourcing technickej štruktúry a služieb účtovníctva pomocou VPN a terminálových služieb

Popis činností vykonávaných prostredníctvom outsourcingu:

Fakturácia

Zákazník vystavuje faktúry ako keby pracoval na svojej sieti. Keď vystaví faktúru, faktúra je automaticky zúčtovaná do účtovníctva.

Bankové operácie

Zákazník vidí stav svojich záväzkov a pohľadávok a na základe aktuálneho stavu vytvára príkazy na úhradu. Program vytvorí elektronický príkaz na úhradu, ktorý odošle elektronickou poštou na homebanking svojej banky.

Z banky dostáva výpisy v elektronickej forme a odosiela ich mailom do Konto s.r.o. na zúčtovanie.

Finančná uctáreň

Zákazník skontroluje prijatú faktúru či je oprávnená. Zoskenuje ju, vypíše elektronickú „košielku“ (informácie pre Konto s.r.o.) a mailom odošle faktúru do Konto s.r.o. Účtovník

faktúru (súbor zo skenera) uloží do úložiska dát, faktúru zapíše do denníka prijatých faktúr a zaúčtuje ju.

Zákazník má prístup do programu len na čítanie. Vidí svoje záväzky, pohľadávky, neplatičov a má k dispozícii všetky prehľady a analýzy, ako keby mal účtovníctvo na svojej lokálnej sieti.

Účtovníctvo

Zákazník má k dispozícii aktuálne výsledky účtovníctva, všetky výkazy sú aktuálne vďaka tomu, že zákazník a Konto s.r.o. pracujú nad tou istou databázou.

Ak má zákazník viac stredísk, bez budovania technickej štruktúry má k dispozícii sumárne výsledky bez ohľadu na to, kde sú strediská rozmiestnené, stačí mu, ak má prístup na Internet. Nepotrebuje kupovať server a programy.

Konto s.r.o. je schopné poskytovať služby viacerým zákazníkom. Po čase sú servery rozširované a Konto, s.r.o. má vytvorenú serverovú farmu. Technológia clustrovania serverov a diskové polia umožňuje bezpečnú, z hľadiska zákazníka bezporuchovú prevádzku.

Záver

Outsourcing podnikových procesov sa stal hlavným nástrojom zvyšovania výkonnosti podnikania a v mnohých spoločnostiach zároveň iniciátorom strategických zmien. Spoločnosti po celom svete využívajú výhody vyplývajúce z predania podporných aktivít špecializovaným spoločnostiam.

Literatúra

- [1] PUŽMANOVÁ, R.: Virtuální privátní síte = úspory a bezpečnost', Network Computing, 9/2003, ISSN 1214-3138, str. 23-27.
- [2] MICROSOFT: Základy síti Training Kit, Computer Press Brno 1999, ISBN 80-7226-158-4, 806 s.
- [3] ŠUSTEKOVÁ D.: Počítačové siete a Internet, 1.vyd., vydavateľstvo Žilinskej univerzity EDIS 2007, 155 s.
- [4] Professional Computing, Magazín pre IT profesionálov, DCD publishing s.r.o, ISSN 1214-5335 - 12 krát ročne
- [5] PUŽMANOVÁ, R.: Moderní komunikační síte od A do Z, Computer Press Brno 2006, ISBN 80-251-1278